

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5C/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813211704
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3813211704.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Klaudiou Šiškovou v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, proti odporcovi: F. Y., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom Z., N. XXX/XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníčkou I. A., zamestnankyňou Okresného súdu v Prievidzi, o zaplatenie 632,51 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Súd odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy 632,51 eur s prísl. z dôvodu, že s odporcom uzavrel zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej poskytol odporcovi spotrebiteľský úver v sume 598,- eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru. Odporca sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v 20. mesačných splátkach po 38,36 eur, teda spolu sa zaviazal uhradiť sumu 767,20 eur s tým, že prvá splátka bude splatná dňa 15.8.2009. Svoje povinnosti zo zmluvy si odporca riadne neplnil, z dlžnej sumy uhradil len časť vo výške 153,44 eur. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností navrhovateľ od zmluvy s odporcom odstúpil. Odstúpenie nadobudlo účinnosť dňa 30.9.2010. Zostatok dlžnej sumy 632,51 eur mu odporca doposiaľ neuhradil. Dlžná suma predstavuje dlžné mesačné splátky úveru so splatnosťou do odstúpenia od zmluvy v sume 268,52 eur, dlžnú úverovú istinu nezahrnutú v mesačných splátkach v sume 305,74 eur, dlžné zmluvné pokuty za omeškanie so splácaním úveru v sume 58,25 eur.

Pobyt odporcu sa súdu v konaní zistiť nepodarilo, preto uznesením zo dňa 3.7.2014 č.k. 5C/96/2014-62 ustanovil odporcovi v konaní opatrovníka podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Opatrovníčka odporcu s návrhom nesúhlasila. Poukázala na to, že v danej veci ide o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, k odstúpeniu od zmluvy došlo dňa 30.9.2010, pričom návrh na začatie konania bol podaný dňa 31.5.2013 a vzniesla námietku premlčania.

Na pojednávanie sa nedostavil navrhovateľ, svoju neúčasť ospravedlnil. Súd preto konal v neprítomnosti navrhovateľa podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vykonal dokazovanie oboznámením obsahu žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 13.7.2009, výpisu z obchodného registra navrhovateľa, Všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len „Všeobecné podmienky“), výpisu z obchodného registra navrhovateľa, odstúpenia

od úverovej zmluvy z 9.7.2010, špecifikácie dlžnej sumy, potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov, potvrdenia o uhradených splátkach odporcom, výpisu z úverového účtu odporcu, sadzovníka poplatkov navrhovateľa, ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľ na základe žiadosti odporcu uzavrel s odporcom zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 13.7.2009. Na základe tejto zmluvy poskytol odporcovi sumu 598,- eur na nákup tovaru tak, že odporca uhradil časť ceny tovaru vo výške 100,- eur a zvyšnú časť 598,- eur uhradil navrhovateľ priamo na účet predajcu. Dlžnú sumu sa odporca zaviazal splatiť v 20. mesačných splátkach po 38,36 eur počnúc 15.8.2009 vždy k 15. dňu v mesiaci. Odporca sa teda zaviazal navrhovateľovi vrátiť sumu 762,20 eur. Úrok bol dohodnutý vo výške 30% ročne, RPMN bola dohodnutá vo výške 34,49%, priemerná hodnota RPMN bola 40,61%.

Súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky, podľa ktorých v prípade, ak sa odporca dostane do omeškania s platením splátky dlhšie ako tri mesiace, je navrhovateľ oprávnený od zmluvy odstúpiť (čl. III.6.1.). Podľa čl. III.6.1 je navrhovateľ v prípade odstúpenia od zmluvy oprávnený požadovať splatenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva ku dňu účinnosti odstúpenia. Účastníci si tiež dohodli, že v prípade odstúpenia od zmluvy zo strany navrhovateľa sa stane splatným celý dlh odporcu a odo dňa splatnosti dlhu je navrhovateľ oprávnený žiadať od odporcu aj úrok z omeškania vo výške podľa platných právnych predpisov z dlžnej sumy za každý i začatý deň omeškania (čl. V.5.). Podľa čl. V.3 Všeobecných podmienok si účastníci dohodli pre prípad, že odporca nebude splácať poskytnutý úver riadne a včas, môže navrhovateľ od neho požadovať, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní.

Odporca dlžnú sumu navrhovateľovi riadne nesplácal, uhradil mu len sumu 153,44 eur a to dňa 14.9.2009 vo výške 76,72 eur a dňa 12.10.2009 vo výške 76,72 eur. V súvislosti s tým mu navrhovateľ vyúčtoval zmluvnú pokutu za omeškanie úhrady 6 splátok a to vo výške po 3,07 eur. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok navrhovateľ od zmluvy s odporcom listom zo dňa 9.7.2010 odstúpil a odstúpenie sa stalo účinným dňa 30.9.2010. Ku dňu odstúpenia od zmluvy navrhovateľ dlžnú sumu vyčíslil na 632,51 eur, ktorá pozostáva z úverovej istiny vrátane úrokov po lehote splatnosti ku dňu odstúpenia od zmluvy v sume 268,52 eur, z úverovej istiny splatnej ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy v sume 305,74 eur (časť istiny, ktorá sa stala splatnou až v dôsledku odstúpenia od zmluvy), zmluvnej pokuty v sume 18,42 eur (6 x 3,07 eur), poplatku za upomienku v sume 3,32 eur, poplatku za 2. upomienku v sume 6,64 eur a poplatku za vstup do vymáhania v sume 29,87 eur. Podľa čl. V. bod 5 Všeobecných podmienok odo dňa splatnosti dlhu je navrhovateľ oprávnený účtovať odporcovi úroky z omeškania vo výške podľa platných právnych predpisov z dlžnej sumy za každý i začatý deň omeškania. Navrhovateľ si voči odporcovi uplatnil aj nárok na úrok z omeškania vo výške 9% ročne t.j. vo výške úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka od 1.10.2010 až do zaplatenia zo sumy 574,26 eur.

V konaní opatrovníčka odporcu voči nároku navrhovateľa vzniesla námietku premlčania s poukazom k tomu, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, zo strany navrhovateľa došlo k odstúpeniu od zmluvy a odporcovi vznikla povinnosť vrátiť navrhovateľovi len to, čo mu bolo poskytnuté. Ide teda o nárok z bezdôvodného obohatenia. Zároveň voči nároku navrhovateľa vzniesla námietku premlčania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platného a účinného v čase uzavretia Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 13.7.2009), spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia právny vzťah medzi účastníkmi súd považoval za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis, čo znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je podaný dôvodne. Je nepochybné, že účastníci uzavreli zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi peňažné prostriedky vo výške 598,- eur a odporca sa mu zaviazal uhradiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach po 38,36 eur. Pre prípad porušenia povinností zmluvných strán bola medzi účastníkmi dojednaná zmluvná pokuta vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa odporca dostal do omeškania viac než 30 dní v článku V. bod 3. Všeobecných podmienok. Podľa čl. V bod 15 Všeobecných podmienok Všeobecné podmienky boli spracované v súlade s Obchodným zákonníkom a Občianskym zákonníkom.

V konaní tiež bolo nepochybné preukázané, že navrhovateľ od zmluvy odstúpil a toto odstúpenie sa stalo účinným k 30.9.2010. Pre prípad odstúpenia od zmluvy mali účastníci vo všeobecných podmienkach dohodnuté, že odporca je povinný uhradiť celú dlžnú sumu aj s príslušenstvom ku dňu odstúpenia od zmluvy. Ako však bolo konštatované vyššie, v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu a v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na §§ 39, 48 a 457 Občianskeho zákonníka je potrebné konštatovať, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od začiatku a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa dojednaní zmluvy medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníka. Nemožno tiež prehliadnúť, že je to dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu a rozhodol sa využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Ustanovenie všeobecných podmienok, podľa ktorých má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre odporcu nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka. Za daného stavu majú teda v súlade s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka prednosť ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v rámci spotrebiteľského práva (tento názor vyplýva aj napr. z rozhodnutia KS v Trenčíne č.k. 17Co/50/2012). Súd preto zastáva názor, že po odstúpení od zmluvy je odporca povinný vrátiť navrhovateľovi iba to, čo mu bolo poskytnuté, t.j. sumu 598,- eur. Táto povinnosť mu vznikla ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy. V konaní bolo nepochybné preukázané, že odporca navrhovateľovi uhradil sumu 153,44 eur, zvyšnú časť vo výške 444,56 neuhradil. V konaní však opatrovníčka odporcu vznesla voči nároku navrhovateľa námietku premlčania, ktorou sa súd musel zaoberať. Po odstúpení od zmluvy vzniká navrhovateľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol). Tento nárok sa v zmysle § 107 ods. 1 premlčuje v 2-ročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Navrhovateľ sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy, teda dňa 30.9.2010. Dvojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku mu uplynula ku dňu 30.9.2012. Návrh na začatie konania bol na súde podaný dňa 31.5.2013, teda po uplynutí premlčacej doby. Námietka premlčania nároku navrhovateľa, ktorú v konaní vznesla opatrovníčka odporcu, je teda dôvodná.

Súd preto nárok navrhovateľa v dôsledku vznesenej námietky premlčania ako nedôvodný zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že vo veci úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno zdôvodniť len skutočnosťami uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p..